«У краіне створаны спрыяльныя ўмовы для інвестараў»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Анатоль Мікалаевіч, у найбліжэйшы час чакаецца візіт кіраўніцтва Сусветнага банка ў Беларусь для абмеркавання новых праектаў. Пра якія праекты ідзе гаворка?

— Хачу адзначыць, што галоўная перавага ўзаемадзеяння з Сусветным банкам — магчымасць рэалізацыі інавацыйных, прарыўных праектаў, запатрабаваных у сусветнай эканоміцы. Тым самым мы выходзім на новы тэхналагічны ўзровень. Развіццё інфраструктуры, энергазберажэнне і энергаэфектыўнасць, экалогія — гэта нашы прыярытэтныя і найбольш актуальныя сферы ўзаемадзеяння. На працягу ўжо дваццаці гадоў урад Беларусі паспяхова супрацоўнічае з Сусветным банкам. Агульная сума пазыковых сродкаў ацэньваецца ў 1 млрд долараў ЗША.

У якасці прыкладу ўзаемавыгаднага партнёрства назаву шэраг праектаў у транспартнай сферы. У прыватнасці, мы ўжо рэалізавалі праект на міжнародным калідоры М5. Цяпер вядзецца праца па выбары генпадраднай арганізацыі для ўчастка дарогі М6 Мінск — Гродна — мяжа Рэспублікі Польшча. Мы плануем ужо ў маі прыступіць да рэалізацыі гэтага праекта.

Асаблівая ўвага ўдзяляецца сумесным праектам у сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Рэалізуецца 2 праекты ў сектары водазабеспячэння і абыходжання з камунальнымі адходамі. Уведзены ў эксплуатацыю 23 аб'екты водазабеспячэння і водаадвядзення, завяршаецца будаўніцтва буйнога смеццесартавальнага завода ў Гродне.

Урад звярнуўся да кіраўніцтва Сусветнага банка, каб пашырыць супрацоўніцтва ў сферы абыходжання з адходамі. Мы прапануем стварыць так званы кластар па перапрацоўцы цвёрдых камунальных адходаў у Гродзенскай вобласці. Гэта дазволіць нам да 70% павялічыць долю выкарыстання цвёрдых камунальных адходаў у выглядзе альтэрнатыўнага RDF-паліва і яго наступнага выкарыстання пры вытворчасці цэменту і ў кацельнях камунальнай гаспадаркі для цеплазабеспячэння спажыўцоў. Акрамя таго, абмяркоўваюцца перспектывы нашага партнёрства ў рамках дзяржаўнай праграмы «Чыстая вада» з мэтай паляпшэння якасці пітной вады. Супрацоўніцтву з Сусветным банкам у сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі ўдзяляецца вялікая ўвага, паколькі рэалізацыя сумесных праектаў у гэтай сферы накіраваная на паляпшэнне экалагічнай абстаноўкі, павышэнне ўзроўню здароўя і дабрабыту насельніцтва.

Асаблівая ўвага надаецца павышэнню эфектыўнасці цеплазабеспячэння за кошт павелічэння выкарыстання аднаўляльных крыніц энергіі ў жыллёва-камунальнай гаспадарцы, у першую чаргу драўнянага паліва. Так у 2017-2020 гадах пры фінансавай падтрымцы Сусветнага банка плануецца перавесці 50 кацельняў магутнасцю больш як 350 МВт на выкарыстанне мясцовых відаў паліва.

— Па планах урада, доля арэнднага жылля ў Беларусі будзе павялічвацца. Гэта павінна адыграць важную ролю ў вырашэнні пытанняў працоўнай міграцыі. У якіх гарадах плануецца будаўніцтва такога жылля? Ці будуць мяняцца планы ў сувязі з эканамічнай сітуацыяй ў краіне?

— У рамках выканання даручэнняў кіраўніка дзяржавы сваё далейшае развіццё атрымае арэнднае жыллё, якое спрыяе працоўнай мабільнасці грамадзян. Жыллё такога тыпу — гэта сапраўды магчымасць для насельніцтва свабодна мігрыраваць да новых месцаў працы, што, у сваю чаргу, і дазваляе стаць грамадству больш мабільным. На 1 студзеня 2016 года фонд арэнднага жылля складаў 35,6 тысячы жылых памяшканняў агульнай плошчай больш за 2 млн кв. метраў. Аб'ём сродкаў, атрыманых ад здачы жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання ў краіне, складае 132,5 млрд рублёў.

Акрамя таго, з 1 ліпеня 2016 года фонд жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання папоўніцца за кошт уключэння ў яго непрыватызаванага дзяржаўнага жылля.

У 2016 годзе ў цэлым па Беларусі запланавана будаўніцтва каля 2 тыс. арэндных кватэр. Такое жыллё будуецца ва ўсіх абласцях, а таксама і Мінску. Калі ж гаварыць пра перспектыву на бліжэйшыя гады, то аб'ёмы будаўніцтва арэнднага жылля будуць вызначацца з улікам бюджэтных рэсурсаў, што выдзяляюцца на гэтыя мэты.

— Наколькі наша будаўнічая галіна цікавая замежным інвестарам?

— З абсалютнай упэўненасцю можна сказаць, што ў Беларусі створаны сапраўды прывабныя ўмовы для інвестараў, у тым ліку ў будаўнічай галіне.

Нарматыўна-прававая база па інвестыцыйнай дзейнасці прадстаўлена дастаткова шырока. Пра тое, што цікавасць замежных інвестараў да будаўнічай галіны пастаянна расце, сведчаць шматлікія сучасныя праекты, якія паспяхова рэалізуюцца як у нашай краіне, так і за яе межамі.

Так, напрыклад, цяпер у Беларусі вядзецца будаўніцтва гіпсавага завода ў пасёлку Гатава — чарговы этап маштабнага інвестыцыйнага праекта, які рэалізуецца міжнароднай кампаніяй «Волма» пры падтрымцы ўрада Беларусі.

Завод па вытворчасці будаўнічых матэрыялаў будзе абсталяваны найноўшымі тэхналогіямі. На прадпрыемстве будзе створана 180 новых працоўных месцаў. Гэта вялікі ўклад у эканоміку нашай краіны новых тэхналогій, якія дазволяць больш інтэнсіўна развівацца будаўнічаму комплексу.

Таксама высокую зацікаўленасць у рэалізацыі сумеснага інвестыцыйнага праекта па мадэрнізацыі і развіцці ААТ «Краснасельскбудматэрыялы» праяўляе ірландская кампанія «CRH» — вядучы сусветны вытворца цэменту і будаўнічых матэрыялаў.

Паказальным прыкладам служыць і двухбаковае крэдытна-інвестыцыйнае супрацоўніцтва Беларусі і Кітая. Сёння самы маштабны сумесны праект, разлічаны на дзесяцігоддзі, — кітайска-беларускі індустрыяльны парк «Вялікі камень».

У парку будуць сканцэнтраваны інавацыйныя вытворчасці з высокім экспартным патэнцыялам, будзе дзейнічаць адмысловы прававы рэжым і забяспечаны аптымальныя ўмовы для вядзення бізнесу. Ужо сёння ў парку ёсць першыя рэзідэнты, што і пацвярджае цікавасць замежных інвестараў.

Не менш маштабны праект: шматфункцыянальны комплекс «Мінск-Мір», будаўніцтва якога стартавала ў кастрычніку 2015 года. Ён размесціцца на плошчы 320 га на тэрыторыі былога аэрапорта «Мінск-1». Там з'явіцца 30 тыс. кватэр, новы парк плошчай 50 га, чатыры школы і дзевяць дзіцячых садкоў, гандлёвы і фінансавы цэнтры, станцыя метрапалітэна.

Цэнтр прыцягне сур'ёзны аб'ём замежных інвестыцый, вялікую колькасць міжнародных кампаній, якія будуць працаваць тут і тым самым папулярызаваць Беларусь на сусветным рынку.

— За апошні год мы істотна рушылі наперад у галіне дзяржаўна-прыватнага партнёрства. У чым, на ваш погляд, заключаюцца яго перавагі?

— У мэтах фарміравання прававой асновы для развіцця механізму такога партнёрства ў Беларусі прыняты Закон Рэспублікі Беларусь «Аб дзяржаўна-прыватным партнёрстве». Урадам вядзецца работа па падрыхтоўцы шэрагу падзаконных актаў. Рэалізацыя праектаў дзяржаўна-прыватнага партнёрства мае шэраг істотных пераваг: гэта магчымасць прыцягнення інвестыцый, інавацыйных тэхналогій і рэсурсаў прыватнага бізнесу для вырашэння пытанняў, якія знаходзяцца ў зоне адказнасці дзяржавы. Размеркаванне рызыкі паміж прыватным і дзяржаўным партнёрамі прадугледжвае глыбокую прапрацоўку неабходных дакументаў для правядзення конкурсу па адборы прыватнага партнёра.

Актуальнасць і прывабнасць для бізнесу пілотнага праекта мадэрнізацыі дарогі М-10 адзначана і на міжнародным узроўні. Правядзенне конкурсу па адборы прыватнага партнёра па гэтым праекце запланавана на першую палову 2017 года. Да гэтага тэрміну будуць вызначаныя абавязкі прыватнага і дзяржаўнага партнёраў.

Што тычыцца сістэмы ЖКГ, то зараз прыватны бізнес прысутнічае ў сферы як падрадчык. Але ў мэтах далейшага развіцця неабходна прыцягваць прыватны бізнес як партнёра і для гэтага ў Нацыянальны інфраструктурны план увайшлі такія аб'екты, на якія ў дзяржавы недастаткова сродкаў на рэалізацыю.

— У Беларусі распрацоўваюцца меры па актывізацыі дзеянняў у сферы электроннага ўрада. Як і калі павялічыцца прысутнасць электроннага ўрада ў інтэрнэце?

— Давайце спачатку дамовімся, што называць «электронным урадам».

Электронны ўрад — гэта выкарыстанне ў дзяржаўных структурах інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій, якія дазваляюць палепшыць іх працу, павысіць узровень аказваемых імі паслуг на фоне правядзення арганізацыйных рэформаў. Калі прасцей, тэрмін «электронны ўрад» азначае электронныя метады кіравання.

У рамках яго развіцця ў Беларусі створана і актыўна выкарыстоўваецца сістэма міжведамаснага электроннага дакументаабароту. Сёння больш за 2100 дзяржаўных органаў і арганізацый падлучаныя да гэтай сістэмы. Гэта дазволіла скараціць час дастаўкі дакументаў з 2 сутак да 15 хвілін. Такім чынам вырасла аператыўнасць прыняцця кіраўніцкіх рашэнняў.

Развіваецца агульнадзяржаўная аўтаматызаваная інфармацыйная сістэма, да якой падлучаюцца ведамасныя інфармацыйныя рэсурсы. Гэта як цэнтр канцэнтрацыі інфармацыі, якая дазваляе выключыць лішнюю перапіску паміж дзяржаўнымі органамі і арганізацыямі. Калі ёсць неабходнасць атрымання інфармацыі з той ці іншай базы звестак, то яе можна атрымаць з гэтай адзінай сеткі, пазбегнуўшы падлучэння да кожнай базы асобна.

Сёння ў прыватнага бізнесу ёсць магчымасць падачы падатковай і статыстычнай справаздачнасці ў электронным выглядзе. Наступным крокам будзе рэвізія і максімальны пераход у электронны выгляд адміністрацыйных працэдур. Гэта дасць істотную эканомію часу і сіл, а таксама дазволіць выключыць суб'ектывізм ва ўзаемаадносінах з чыноўнікамі.

Укараненне электроннага ўрада немагчыма без адпаведнага развіцця інфармацыйна-камунікацыйнай інфраструктуры, калі мадэрнізуецца існуючая сетка перадачы інфармацыі, будуюцца сеткі, якія выкарыстоўваюць тэхналогіі сувязі новага пакалення. Актыўна развіваецца і становіцца папулярнай бесправодная перадача звестак.

— Нядаўна вы даручылі прыняць меры па павышэнні якасці паслуг сотавай электрасувязі. Якія рэгіёны краіны патрабуюць прыняцця такіх мер?

— Міносувязі на пастаяннай аснове праводзіць маніторынг і аналіз сітуацыі па забеспячэнні ўстойлівага пакрыцця тэрыторыі краіны сеткамі сотавай рухомай электрасувязі. У цэлым тэрыторыя Беларусі пакрыта гэтымі сеткамі, і няма рэгіёнаў, у якіх існуюць сістэмныя праблемы з якасцю сувязі.

Аднак маюцца асобныя, малаhaселеныя, цяжкадаступныя тэрыторыі, часам участкі дарог, месцы аграэкатурызму, дзе ёсць неабходнасць павелічэння прапускной здольнасці сетак. Ёсць участкі няўстойлівай сувязі. Я зрабіў адпаведныя даручэнні, і ўжо зараз праводзіцца работа па аптымізацыі параметраў сетак сотавай электрасувязі, мадэрнізацыі існуючых аб'ектаў сувязі на гэтых участках, а таксама па будаўніцтве дадатковых базавых станцый.

Таксама ўкараняюцца новыя тэхналогіі, якія пашыраюць зоны абслугоўвання за кошт паляпшэння параметраў пранікнення і змяншэння залежнасці ад перашкод. Гэта дазваляе проста і хутка развіваць мабільную сувязь і высакахуткасны інтэрнэт у сельскіх раёнах. Па нашай ацэнцы, разгортванне сетак трэцяга пакалення ў дыяпазоне частот 900 МГц істотна палепшыць паказчыкі якасці сотавай сувязі ўздоўж асноўных дарог і на тэрыторыях з шчыльнай гарадской забудовай.

Неабходна адзначыць, што ў снежні мінулага года ў Мінску ўвялі ў эксплуатацыю сетку сотавай рухомай электрасувязі чацвёртага пакалення па тэхналогіі LTE. Яна дазваляе канчатковаму карыстальніку атрымліваць сучасныя інтэрнэт-паслугі з вялікай хуткасцю і высокай якасцю. Да канца гэтага года чакаем, што тэхналогія прыйдзе ва ўсе абласныя гарады, а да канца 2018 года — у раённыя цэнтры і іншыя населеныя пункты з колькасцю насельніцтва ад 50 тысяч чалавек.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@zviazda.by

■ Напярэдадні

МЫ ПАКАЖАМ СВАЕ ПРАМЫСЛОВЫЯ ІНАВАЦЫІ

Беларускі прамысловы форум — 2016 пройдзе ў Мінску ў Футбольным манежы з 3 па 6 мая. Старшыня Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Аляксандр ШУМІЛІН расказаў, што там будуць прадстаўлены беларускія інавацыі сусветнага ўзроўню.

Напрыклад, будзе прадэманстравана ўстаноўка для мокрай ачысткі вентыляцыйнага паветра ад шкодных рэчываў. Гэта распрацоўка БНТУ, якая забяспечвае высокі ўзровень якасці. Сістэма ўнікальная і не мае аналагаў ва ўсім свеце. На выставе таксама прадставяць абсталяванне новага пакалення для абясшкоджвання медыцынскіх адходаў, універсальны рабатызаваны комплекс і аўтаматызаванае абсталяванне для ўшчыльнення, герметызацыі і склейвання.

Нацыянальная акадэмія навук таксама прадставіць свае распрацоўкі. У іх ліку новы кампазіцыйны магнітны матэрыял, які дазваляе замяніць ламінаваную электрамагнітную сталь для вырабаў накшталт трансфарматараў, высокаабаротных электрарухавікоў, генератараў. Навукоўцы Акадэміі навук прадставяць таксама прыборы для вызначэння фізіка-механічных уласцівасцяў будаўнічых матэрыялаў. Гэта абсталяванне дазваляе вызначаць якасць асфальтабетону, бетону і іншых матэрыялаў без адбору проб.

Беларускі прамысловы форум — маштабны міжнародны выставачны праект, які спрыяе павышэнню інавацыйнай актыўнасці арганізацый усіх формаў уласнасці. Ён таксама паляпшае сувязі паміж навукай і вытворчасцю. Ад мерапрыемства чакаюць, што яно стане ўнікальнай пляцоўкай для дыялогу паміж прадстаўнікамі прамысловых карпарацый, банкаўскіх структур, малога і сярэдняга бізнесу, навукоўцамі. Ужо цяпер для ўдзелу зарэгістравана больш за 200 экспанентаў — вядучых прадстаўнікоў усіх сектараў айчыннай і замежнай прамысловасці. Чакаецца, што падчас форуму будзе падпісана не менш за 30 доўгатэрміновых пагадненняў.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. *kryzhevich@zviazda.by*

МОЖНА СТАЦЬ ЧАРАЎНІКОМ

У маі-чэрвені Беларускі дзіцячы хоспіс, што пабудаваны ў пасёлку Вопытны Мінскага раёна, плануе правесці азеляненне і добраўпарадкаванне тэрыторыі. А для гэтага спатрэбяцца сродкі. Іх збор у межах сацыяльнага праекта «Звычайны цуд» ужо аб'яўлены.

Усім, хто вырашыць падтрымаць праект, прапануецца ахвяраваць адну з указаных сум: 100 000 рублёў, 500 000, 1 000 000, 2 000 000, 5 000 000, 10 000 000, 20 000 000 і г.д. Усіх ахвяравальнікаў чакаюць падарункі. Тыя, хто падорыць 100 000 і 500 000, атрымаюць насенне «Чароўных палачак» у дызайнерскай упакоўцы. Мецэнаты такіх сум, як 1 000 000, 5 000 000 і г.д., атрымаюць сапраўдныя Чароўныя палачкі, выраблены мастакамі і іншымі творчымі людзьмі з розных матэрыялаў і ў розных тэхніках. А самыя буйныя спонсары — ад 20 000 000 рублёў — атрымаюць Чароўныя палачкі ў эксклюзіўным выкананні і ўнікальную кнігу філасофскіх казак, створаную спецыяльна для праекта.

Вынікі будуць падведзеныя 29 мая. Падрабязней аб тым, як пералічыць грошы, чытайце на сайце newhospice.by ў раздзеле «Як дапамагчы». Пры пералічэнні сумы пасля прозвішча неабходна дапісаць слова «Цуд». За навінамі праекта «Звычайны цуд» сачыце на партале ВОЛШЕБНИК.БЕЛ.

Святлана БАРЫСЕНКА.